

SOCIALPÆDAGOGERNE

Familieplejeundersøgelse

August & September 2012

1. Indledning

Barnets Reform har som erklæret mål, at familieplejeområdet skal prioriteres. Dels er der med reformen et politisk ønske om, at kvaliteten i familieplejeanbringelserne skal fastholdes, udvikles og styrkes. Dels et ønske om, at flere børn skal anbringes i familiepleje, også børn med komplekse behov og problemstillinger, som tidligere blev visiteret til døgninstitutioner og opholdssteder.

Der tegner sig en udvikling frem mod en mere professionel pædagogisk dimension i familieplejen.

En udvikling som understøttes af, at det driftsorienterede tilsyn skal påse, at pædagogiske målsætninger og metoder er egnet til at opfylde plejebørnenes behov, herunder behov for nære, stabile relationer til voksne, opbygning af sociale relationer og netværk, skolegang, sundhed, trivsel og forberedelse til et selvstændigt voksenliv. Det løbende tilsyn med det anbragte barns forhold, hvor kommunen skal tale med barnet eller den unge, skal ligeledes ses i tæt sammenhæng med barnets handleplan. En udvikling i kontrast til den traditionelle forestilling om plejefamilien som en familie, hvor plejebarnet er med i dens private sfære, hører til i familien og er en del af plejefamiliens liv.

Med Barnets Reform blev der indført flere tiltag som skal sikre kvaliteten i familieplejeanbringelsen. Alle familieplejere fik ret og pligt til efteruddannelse og supervision. Minimum 2 hele kursusdage årligt. Der blev, som nævnt, indført bestemmelser om, at det driftsmæssige tilsyn også skulle have fokus på det pædagogiske indhold og metoder. I forhold til det anbragte barn er der nu krav om minimum to årlige tilsynsbesøg. Herunder krav om, at der to gange årligt skal gennemføres samtaler med barnet i familieplejen samt krav om halvårlig revision af barnets handleplan.

Vi har med denne spørgeskemaundersøgelse gerne ville finde ud af, hvorvidt familieplejerne har fået den efteruddannelse samt de tilsyn, som de har krav på i henhold til loven.

2. Hovedresultater

I dette afsnit opsummeres kort undersøgelsens hovedresultater, og i de følgende afsnit uddybes disse.

Efteruddannelse

- 44,1 pct. af respondenterne modtog ikke den lovpligtige efteruddannelse svarende til to hele kursusdage i 2011
- 49,3 pct. af respondenterne har ikke modtaget den lovpligtige efteruddannelse i 2012. Heraf svarer 49,3 pct., at der ikke er blevet taget initiativ til efteruddannelse af dem således, at de kommer til at leve op til det lovpligtige krav
- 33,6 pct. af respondenterne svarer, at de ringe grad eller slet ikke er enig i, at de har fået de kurser som de har haft behov for

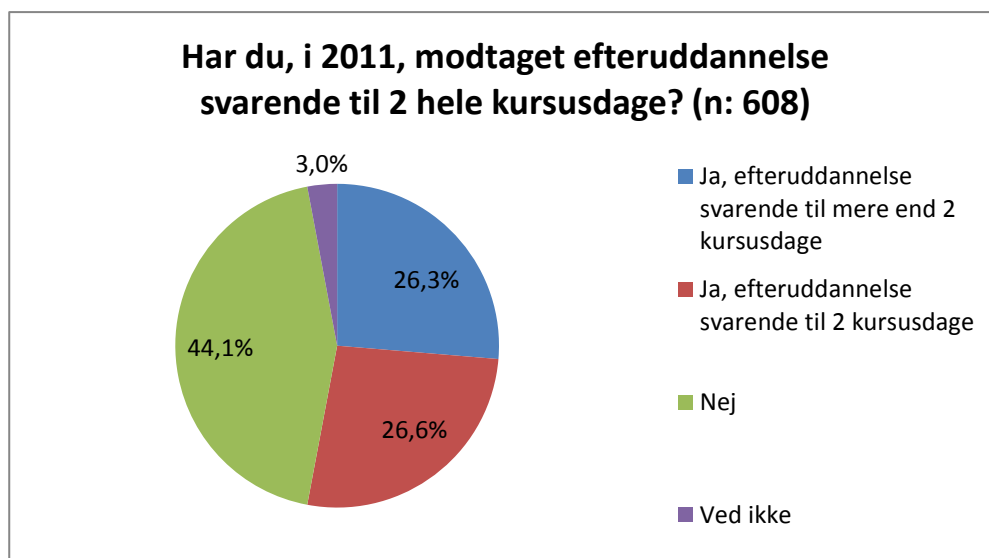
Tilsyn

- 28,4 pct. af respondenterne modtog ikke de to lovpligtige tilsyn i 2011
- 38,9 pct. af respondenterne har ikke modtaget de to lovpligtige tilsyn i 2012
- 47,6 pct. af respondenterne svarer, at det anbragte barns handlingsplan ikke blev drøftet ved tilsynet

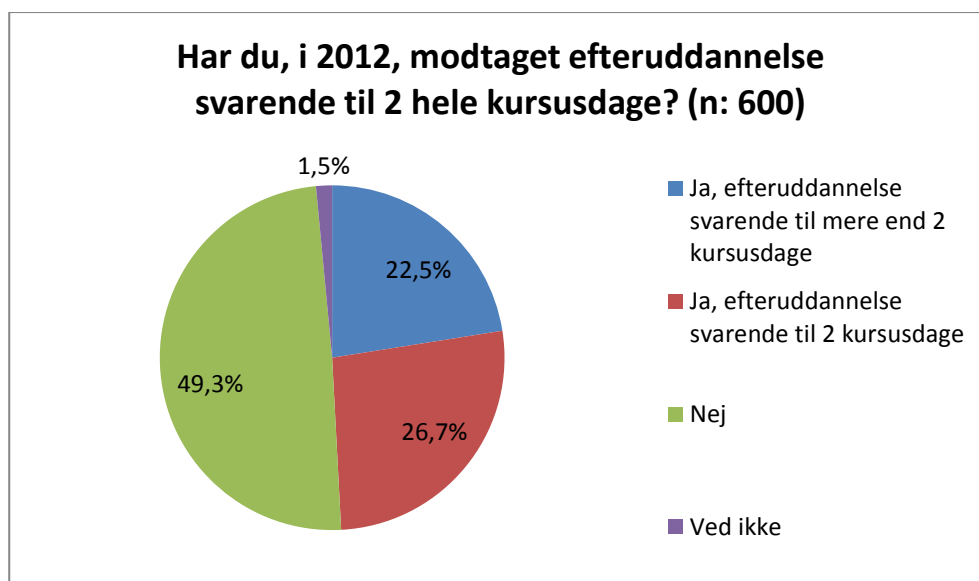
3. Efteruddannelse

Barnets Reform medførte, at familieplejerne fik ret og pligt til efteruddannelse. Dette fremgår af Servicelovens § 142, stk. 4, hvor der står, at den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om anbringelsen af et barn eller en ung i en plejefamilie, skal sikre, at plejefamilien under anbringelsen løbende gennemfører den fornødne efteruddannelse, herunder kurser, der samlet set svarer til mindst 2 hele kursusdage årligt.

44,1 pct. af respondenterne modtog ikke de lovpligtige to dages efteruddannelse i løbet af 2011. 26,6 pct. modtog den lovpligtige efteruddannelse i 2011, mens 26,3 pct. modtog efteruddannelse svarende til mere end 2 hele kursusdage.

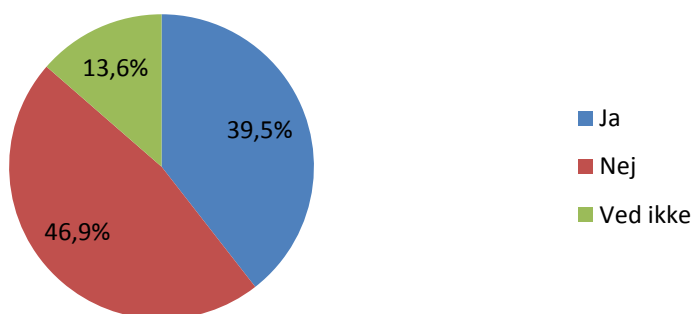

49,3 pct. af respondenterne har ikke modtaget de lovpligtige to dages efteruddannelse i løbet af 2012. 26,7 pct. har modtaget den lovpligtige efteruddannelse i 2012, mens 22,5 pct. har modtaget efteruddannelse svarende til mere end to hele kursusdage.

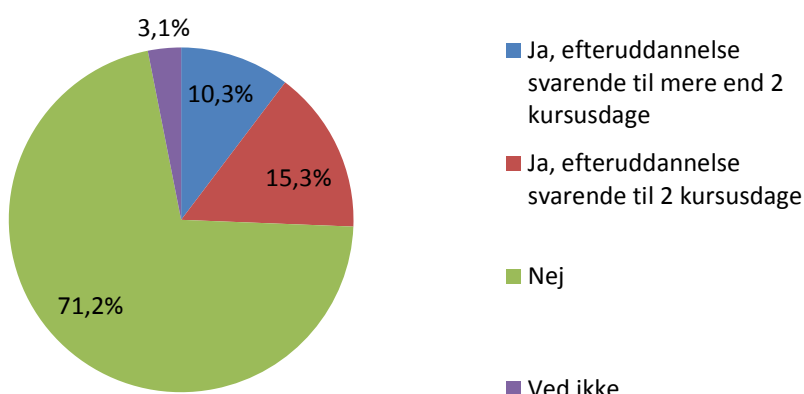
Blandt de 49,3 pct. af respondenterne, der ikke har modtaget efteruddannelse svarende til 2 hele kursusdage, svarer 46,9 pct. af respondenterne, at der ikke er taget initiativ til efteruddannelse til dem således, at de kommer til at leve op til lovgivningens krav. 13,6 pct. af respondenterne svarer, at de ikke ved, hvorvidt sådanne initiativer er taget. Endelig svarer 39,5 pct. af respondenterne, at der er taget initiativ til efteruddannelse af dem således, at de kommer til at leve op til lovgivningens krav i 2012.

Er der taget initiativ til efteruddannelse for dig, som skal foregå i indeværende år, således at efteruddannelsen svarer til lovens krav? (n: 294)

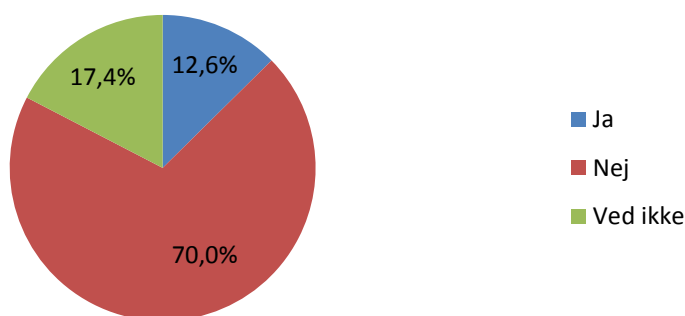
I september 2011 gennemførte Socialpædagogernes Landsforbund en tilsvarende undersøgelse. Her svarede 71,2 pct. af respondenterne at de ikke havde modtaget de lovpligtige to dages efteruddannelse i løbet af 2011. 15,3 pct. af respondenterne havde modtaget den lovpligtige efteruddannelse i 2011, mens 10,3 pct. har modtaget efteruddannelse svarende til mere end to hele kursusdage.

Har du i 2011 modtaget efteruddannelse svarende til 2 hele kursusdage (n: 639)

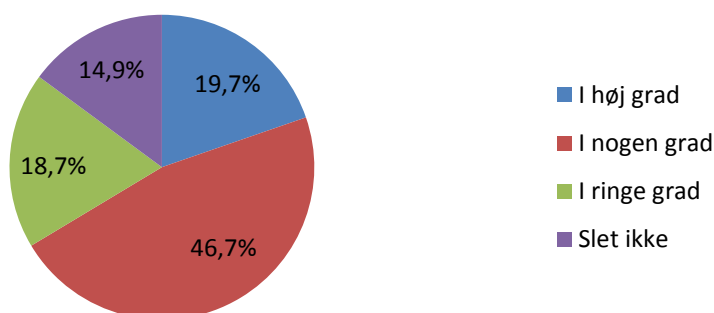
Blandt de 71,2 pct. af respondenterne, der ikke havde modtaget efteruddannelse svarende til 2 hele kursusdage, svarede 70,0 pct. af respondenterne, at der ikke var blevet taget initiativ til efteruddannelse til dem således, at de kom til at leve op til lovgivningens krav. 17,4 pct. af respondenterne svarede, at de ikke vidste, hvorvidt sådanne initiativer var blevet taget. Endelig svarer 12,6 pct. af respondenterne, at der var blevet taget initiativ til efteruddannelse af dem således, at de kom til at leve op til lovgivningens krav i 2012.

Er der taget initiativer til efteruddannelse for dig, som skal foregå i indeværende år, således at efteruddannelsen svarer til lovens krav? (n: 460)

33,6 pct. af respondenterne er i ringe grad eller slet ikke enige i, at de har modtaget de kurser, som de har haft behov for. 46,7 pct. af respondenterne er i nogen grad enige, mens 19,7 pct. af respondenterne i høj grad er enige i, at de har modtaget de kurser, som de har haft behov for.

I hvor høj grad er du enig i følgende udsagn; 'Jeg har modtaget de kurser, som jeg har haft behov for.' (n: 604)

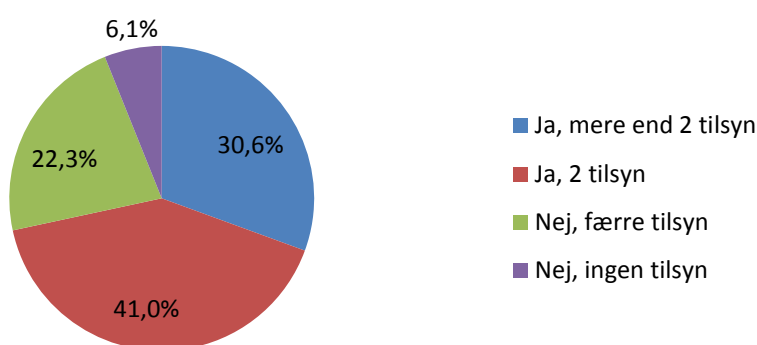

4. Tilsyn

Ifølge Servicelovens § 70 stk. 2, skal der ved anbringelse af børn og unge uden for hjemmet ske et løbende tilsyn. Dette tilsyn omfatter mindst to årlige tilsynsbesøg på anbringelsesstedet.

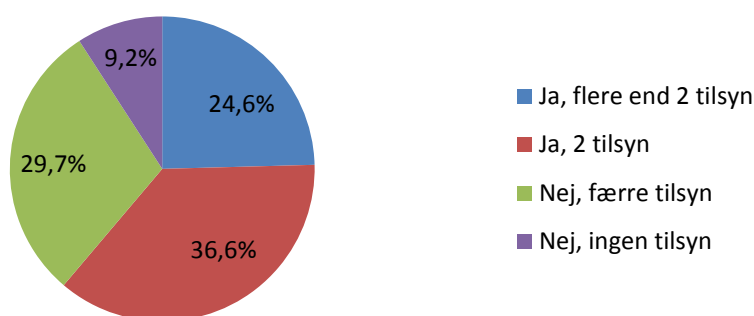
28,4 pct. af respondenterne har ikke fået de lovpligtige to tilsyn i 2011. 71,6 pct. af respondenterne har modtaget de lovpligtige to eller flere tilsyn i løbet af 2011.

Var der to tilsyn med det anbragte barn i 2011? (såfremt du har flere børn anbragt bedes du svare for det sidst anbragte barn) (n: 592)

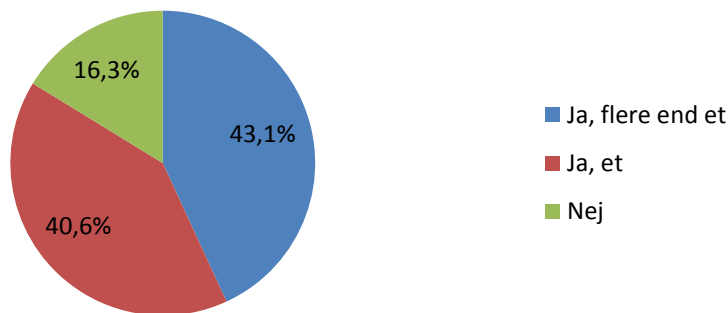
38,9 pct. af respondenterne har ikke modtaget de to lovpligtige tilsyn i 2012. 61,2 pct. af respondenterne har modtaget to eller flere tilsyn i løbet af 2012.

Har der været to tilsyn med det anbragte barn i 2012? (såfremt du har flere børn anbragt bedes du svare for det sidst anbragte barn) (n: 590)

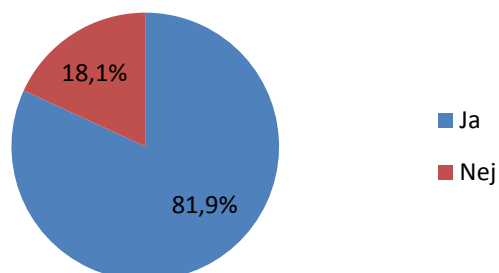
I september 2011 gennemførte Socialpædagogernes Landsforbund en tilsvarende undersøgelse. Her svarede 56,9 pct. af respondenterne, at de ikke havde modtaget de to lovpligtige tilsyn i 2011. 43,1 pct. af respondenterne havde modtaget flere end et tilsyn i løbet af 2011.

Har der været tilsyn med det anbragte barn i 2011? (såfremt du har flere børn anbragt bedes du svare for det sidst anbragte barn) (n: 640)

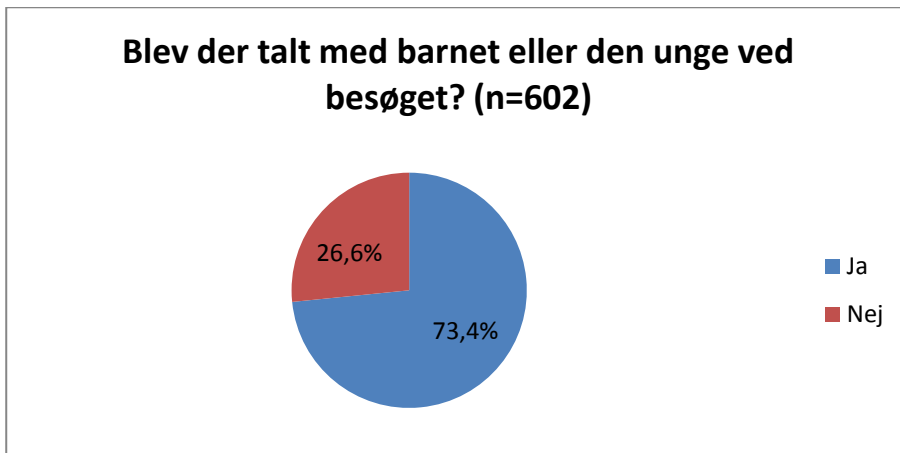

Under de to årlige tilsyn skal kommunen (i det omfang det er muligt) tale med barnet eller den unge. Samtalen mellem tilsynsførende og barnet eller den unge skal, ifølge Servicelovens § 70 stk. 2, så vidt muligt foregå uden tilstedeværelse af ansatte fra anbringelsesstedet. 81,9 pct. af respondenterne svarer, at der blev talt med barnet i forbindelse med tilsynet/tilsynene, mens 18,1 pct. af respondenterne svarer, at der ikke blev talt med barnet.

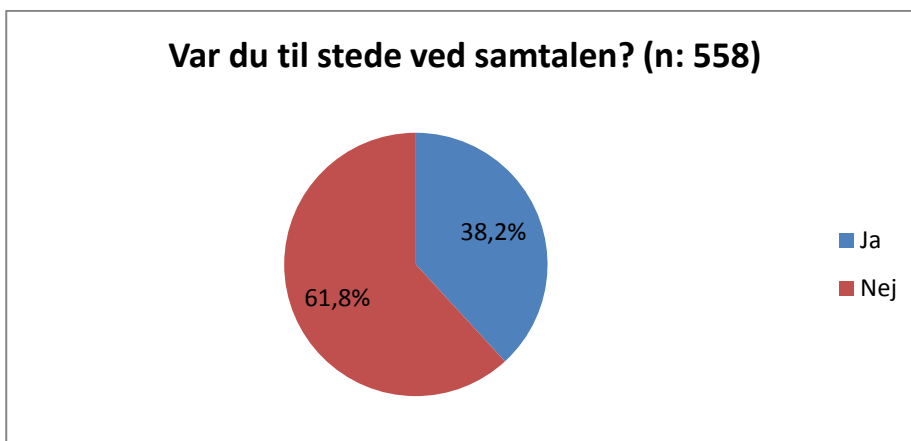
Blev der talt med barnet ved tilsynet/tilsynene? (hvis flere tilsyn, angiv for det seneste tilsyn) (n: 590)

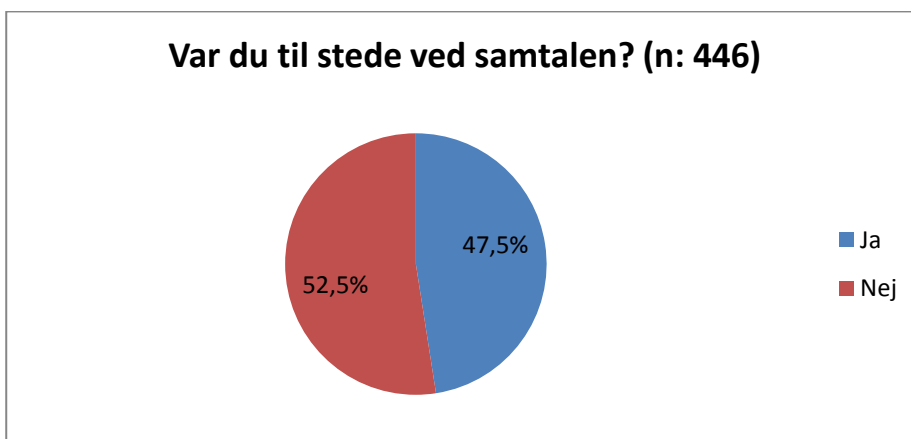
I undersøgelsen fra 2011 svarede 73,4 af respondenterne, at der blev talt med barnet eller den unge ved besøget, mens 26,6 pct. svarede, at der ikke blev talt med barnet.

38,2 pct. af respondenterne svarer, at de var til stede ved samtalen, mens 61,8 pct. svarer, at de ikke var til stede.

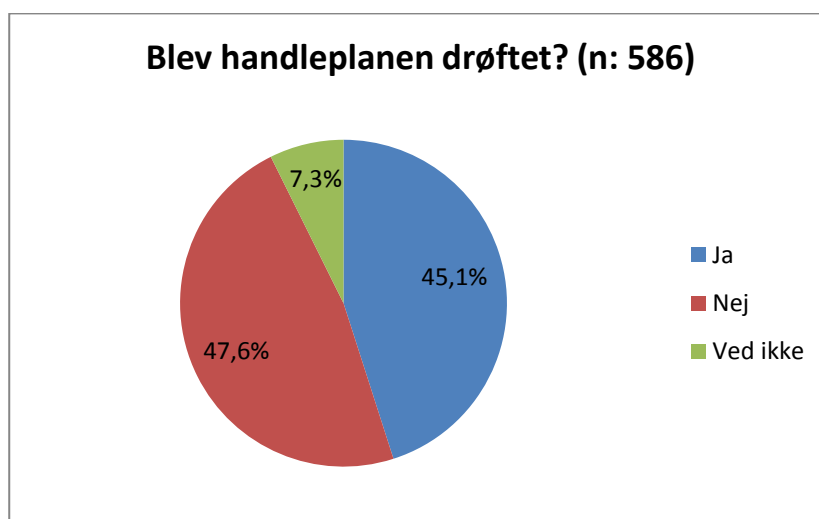
I undersøgelsen fra 2011 svarede 47,5 pct. af respondenterne, at de var til stede ved samtalen, mens 52,5 pct. svarede, at de ikke havde været til stede ved samtalen.

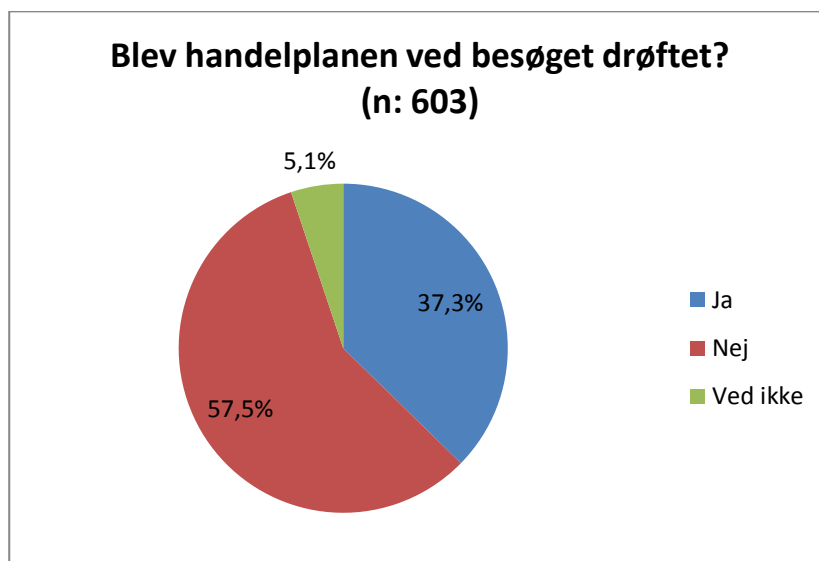
Ifølge Serviceloven § 140, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for barnet eller den unge, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger. Denne handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.

Ifølge Serviceloven § 70 stk. 1, skal kommunalbestyrelsen senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning over for barnet eller den unge vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen, jf. § 140, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 6 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering.

47,6 pct. af respondenterne svarer, at handleplanen ikke blev drøftet i forbindelse med tilsynet. 45,1 pct. af respondenterne svarer, at den blev drøftet, mens 7,3 ikke ved, hvorvidt den blev drøftet.

I undersøgelsen fra 2011 svarede 57,5 pct. af respondenterne, at handleplanen ikke var blevet drøftet i forbindelse med tilsynet. 37,3 pct. af respondenterne svarede, at handleplanen var blevet drøftet, mens 5,1 pct. ikke vidste, hvorvidt handleplanen var blevet drøftet.

5. Undersøgelsens metode

Surveyet er tilrettelagt som et elektronisk spørgeskema med i alt 42 spørgsmål, hvoraf langt de fleste er stillet alle deltagere. Nogle få spørgsmål er dog opfølgning på specifikke svar, hvorfor kun nogle respondenter er blevet stillet disse.

Deltagere

Målgruppen for surveyet er familieplejere. Det elektroniske survey blev udsendt til 1500 e-mailadresser, som vi kunne forvente tilhører målgruppen. E-mailadresserne stammer fra Socialpædagogernes medlemsarkiv over medlemmer, der har angivet, at de er familieplejere.

Udsendelse

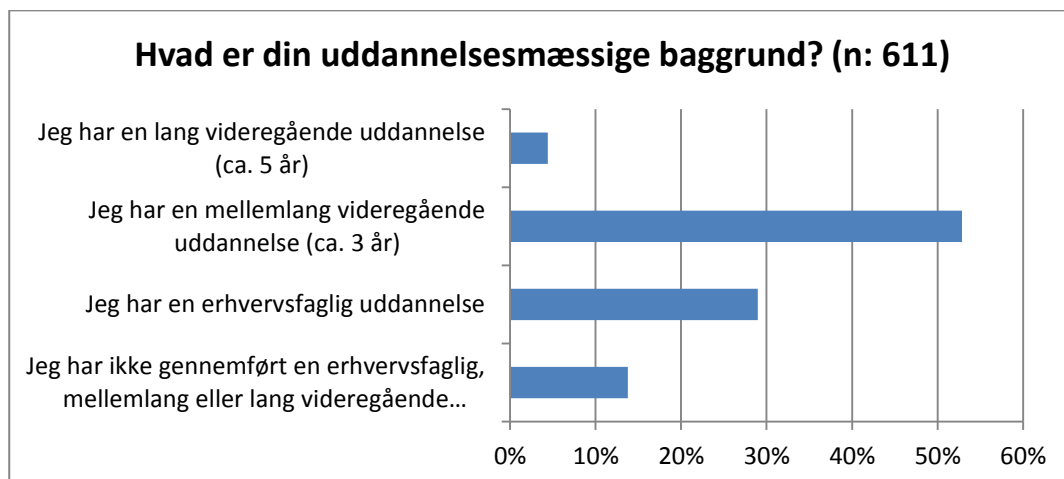
Det elektroniske survey blev udsendt til de 1500 e-mailadresser den 24. august 2012. 54 e-mailadresser har vist sig at være fejlbehæftede, og disse er derfor udgået af undersøgelsen. Derudover svarede 23 respondenter, at de var ophørt som familieplejere, og disse er derfor også udgået af undersøgelsen. En rykker blev udsendt den 2. september til de respondenter, der endnu ikke havde svaret, hvorefter surveyet blev lukket for besvarelser den 5. september 2012.

Besvarelser

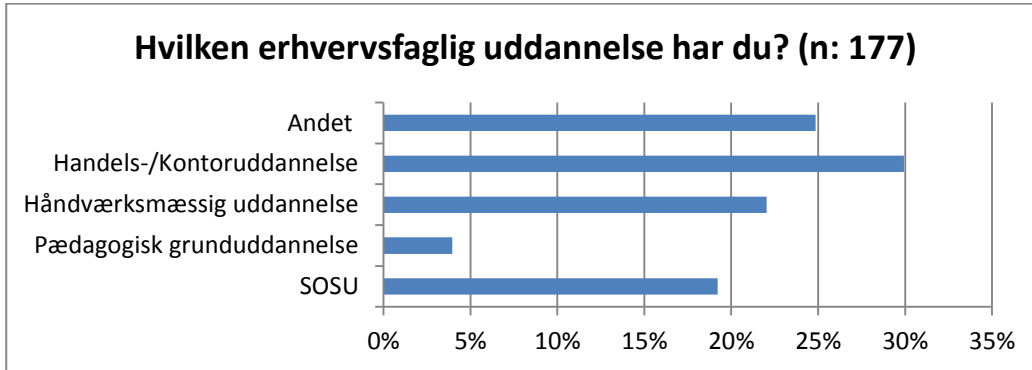
736 respondenter har påbegyndt besvarelsen af spørgeskemaet, og ud af disse har 611 gennemført. Det giver en svarprocent på 43 % på færdiggjorte besvarelser i forhold til det teoretisk mulige antal respondenter (1423).

Repræsentativitet

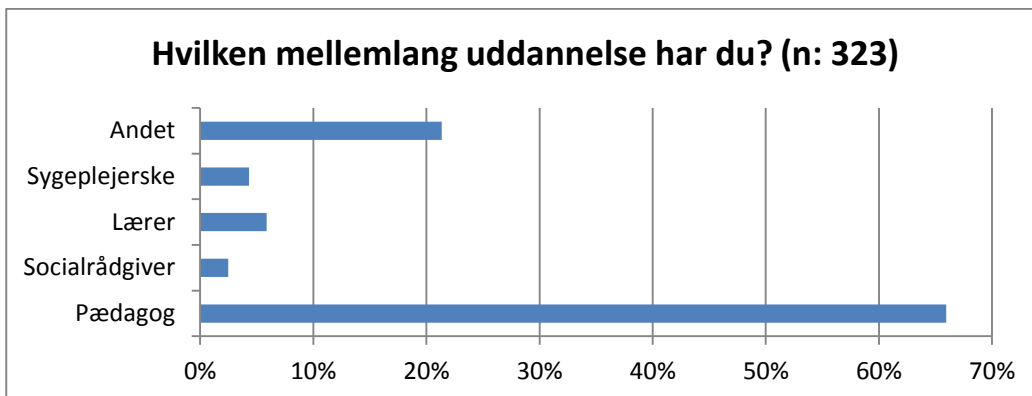
13,7 pct. af respondenterne har ikke gennemført en erhvervsfaglig, mellemlang eller lang videregående uddannelse. 29,0 pct. af respondenterne har en erhvervsfaglig uddannelse. 52,9 pct. af respondenterne har en mellemlang videregående uddannelse, mens de resterende 4,4 pct. af respondenterne har en lang videregående uddannelse.

Blandt respondenterne, der har en erhvervsfaglig uddannelse har 29,9 pct. en Handels-/Kontoruddannelse, 22,0 pct. har en håndværksmæssig uddannelse, 19,2 pct. er SOSU'er, mens 4,0 pct. har en pædagogisk grunduddannelse. 24,9 pct. svarer 'Andet', hvilket eksempelvis dækker over køkkenassistenter og sygehjælpere.

Blandt respondenterne, der har en mellemlang videregående uddannelse har 65,9 pct. en uddannelse som pædagog, 5,9 pct. er uddannet som lærere, 4,3 pct. er sygeplejersker, mens 2,5 pct. er uddannet som socialrådgivere. Endelig svarer 21,4 pct. 'Andet', hvilket eksempelvis dækker over uddannelser som ergo- & psykoterapeuter og kok.

Blandt de 27 respondenterne der har en lang videregående uddannelse har 8 en diplomuddannelse indenfor pædagogik, 2 har en kandidat i pædagogik, mens 1 er psykolog. Endelig svarer 16 'Andet', hvilket eksempelvis dækker over en kandidat i jura og en master i human ressource.